

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sermones mediocres sancti Bonaventure de tempore

Bonaventura <Sanctus>

Argentine, 14. III. 1496

Dominica septima.

urn:nbn:de:hbz:466:1-31133

Dominica septima

ducant homo. ita et tempore ascensionis panem hominum manducaret angelus in celis. Panem inquam pingue et delicatum. velut in clibano uteri virginalis et igni spiritus sancti excoctum. De quo Gene. xlix. Aser pinguis panis eius. delicias regibus prebebit. id est angelis et spiritibus supernis quos sui contemplatione et fruitione saginat. et tanta dulcedine oblectat. ut quo plus de hoc pane vite et intellectus edant. eo amplius esuriant et appetant satiari. Ecc. xxiii. Qui edunt me adhuc esurient. et Hec est simila oleo conspersa. hoc est manna deseruens vniuscuiusque voluntati. cuius tamen principalis sapor erat quasi simile cum melle. id est humanitatis cum diuinitate. Septimus est festum penthecostes in quo spiritus sanctus datus est apostolis principaliter. et toti simul ecclesie quotidie datur per influentiam charismatum gratiarum et benedictionum. Quod bene signatum habemus. ij. Reg. vi. Ubi dicitur quod postquam archa domini posita est in locum suum dauid benedi-

xit omni populo. et partitus est vniuersae multitudini tam viro quam mulieri collirida panis vnam. et assaturam bubale carnis vnam. et simulam friptam oleo. Collirida panis est triangulus. et signantur in eorum tres effectus spiritus sancti. circa apostolos pro tali tempore necessarii. Erant enim dispersi tempore passionis christi. Erant pusillanimes et mortis timore pauidi facti. Erant tristes et amaritudine pleni. Datus est ergo eis panis ille ad congregandum eos in fide. ad roborandum in spe. ad letificandum in charitate. Per assaturam bubale carnis accipitur memoria passionis christi. quae spiritus sanctus cordibus nostris imprimat. Per simulam friptam et oleo conspersam cetera ipsius carismata et virtutes. Quod nobis prestare dignetur etc.

Dominica septima.

Sicut ex

libuistis membra vestra seruire inmundicie et iniquitati ad iniquitatem

tatem. ita nunc exhibete mēbra vestra seruire iusticie in sanctificationem. Roma. vi. Processus est a p̄trarijs per modum oppositionis. videlicet de mala seruitute membrorum nostrorum. et de bona que ad vtrūlibet fieri potest. Unde versus. Hec sunt membra quibus bona l' mala cuncta patramus. Os aures. oculi. nares. lumbi. manus et pes. Igitur prima seruitus est oris. quaz tunc iusticie et sanctificationi exhibemus. cum deum benedicimus et laudamus. Ps̄. Benedicam dominum in omni tempore. semper laus eius in ore meo. Item cum proximū edificamus. Eph. iij. Omnis sermo malus de ore vestro non procedat. sed si quis bonus est ad edificationem fidei. vt det gratiam audientibus. Item cum pusillanimes et timidus verbo exhortationis confortamur. ij. Machab. xv. Singulos autem illorum armavit non clipei et haste munitione. sed sermonibus optimis et exhortationib⁹. Isa. l. Dñs dedit mihi linguā eruditā. vt sciam sustentare euz qui las-

sus est verbo. Erigit ma. et c.

Secūda seruit⁹ est de auribus. Quā tunc iusticie exhibemus quā verba dei deuotē libenter audim⁹. Jo. viij. Qui ex deo est verba dei audit et c. Et Apoca. ij. Qui habet aures audiēdi audi. qd̄ spirit⁹ dī. ec. Itē quā magistr⁹ et doctorib⁹ nr̄is intendim⁹. Proverb. iij. Fili mi ausculta sermones meos. et ad eloquia mea inclina aurem tuam. Item quā maiorū preceptis et mandatis obedimus Proverb. xxv. In auris aurearū margarituz fulgens. q̄ arguit sapientem et aurem obedientem. Ps̄. Popul⁹ que non cognouit seruiuit mibi. et c. Tercia seruitus ē oculorum qua tunc iusticie seruiimus. quando lachrymas pro peccatis nostris effundimus. Trenzū. ij. Deduc quasi torrentes lachrymas per diem et noctem. nec des requiem tibi. neqz taceat pupilla oculi tui. Item quādo vigilas nocris in oratione p̄tendimus. Trenzū. ij. Consurge lauda in nocte in principio vigiliarum tuarum. et effunde sicut aquā cor tuū in specu dñi. Itē quā insidias

diaboli p̄uidemus. **Eant. v.**
 Oculi tui sicut columbe su-
 per riuulos aquarū. que la-
 cte sunt lote. z residēt sup flu-
 enta plenissima. s. ad p̄cauē-
 dum accipitrem. **Prover. i.**
 Frustra autēz iacitur rhete
 ante. o. pen. zc. Quarta ser-
 uitus est nariuz. q̄n om̄ia cū
 discretionē facim⁹. ne q̄d mi-
 nus. vel ne quid nimis. Qd̄
 bene signatum habemus in
 Leuitico de ministris alta-
 ris eligendis. qui nasū rectū
 habere debebant. non par-
 uum. non grandē. nō tortū.
 Quod exponit Grego. in cu-
 ra pasto. Nasus gradis z tor-
 tus est subtilitas imodera-
 ta. que cuz plus q̄s deceat ex-
 crescit. actōnis sue rectitudi-
 nem amittit. Itēz cum illici-
 tos z meretricios odores re-
 pellim⁹. **Isa. iij.** Auferet do-
 minus ornamenta filiarū sy-
 on. inter que ponūt olfacto-
 riola. Item cum diuinos et
 ecclesiasticos odores domi-
 no offerim⁹. **Mar. xvi.** Ma-
 ria magdalena. z maria iaco-
 biz salome emerūt aromata
 vt venientes vngerent iesuz
 zc. **Ps. Dirra z g. z cas. zc.**
 Quinta seruitus est lum-
 boruz. per quos castitas in-

telligit. **Luce. xij.** Sint lum-
 bi vestri precincti. z lucerne.
 Quod exponit Greg. Lum-
 bos quippe precingimus cū
 carnis luxuriam p̄ continen-
 tiam coartamus. Quod q̄n
 facimus vtiq̄z magnum ser-
 uicium iusticie z sanctitatis ex-
 hibemus. Item dum caste
 generationi z licito cōiugio
 operam damus. **Sapie. iij.**
 Q̄s pulchra est casta gene-
 ratio cum claritate. **Augus.**
 de bono matrimonij. **Eli-**
 batus inquit ioh̄is baptiste
 non p̄fertur coniugio abrae
 Item q̄n gladio vltiōis sup
 femur accigimur. contra im-
 pudicos et luxuriosos. **Ju-**
 dith. ix. Dñe deus p̄tis mel-
 syeon qui dedisti illi gladi-
 um in defensione alienigena-
 rū. qui violatores exiterūt
 in coinquinatione sua z de-
 nudauerunt femur virginis
 Et **Flume. xxv.** de phinces.
 qui arrepto pugione. zc. **Au-**
 gustinus de oppressis virgi-
 nibus z sanctimonialibus.
 Quis sana mente putauerit
 se perdidisse pudiciā. si for-
 te in apprehensa vel oppres-
 sa eius carne exerceatur vel
 expleatur non propria. sed
 aliena libido. z cetera.

Sexta seruit⁹ est de ma-
nib⁹. Quā tūc iusticie z scifi-
cationi exhibem⁹. qñ in tri-
bulationib⁹ man⁹ ad deū ex-
pandim⁹. Ps. Clamaui ad
te dñe tota die expādi ad te
man⁹ meas. Quod signatus
habem⁹ in eleuatiōe manūū
sacerdotaliū in altari z i ele-
uatione manūū Moyli cō-
tra Amalech. Exo. xvij. Itē
qñ pauperib⁹ elemosinā da-
mus. Prouer. ultimo. Da-
n⁹ suas aperuit inopi. z pal-
suas exten. ad pau. Itēz qñ
p necessitatib⁹ nostris fideli-
ter laboram⁹ Eccl. ix. Quic
quid potest man⁹ tua instan-
ter operare. zc. Et Eph. iij.
Qui furabat iam nō furet.
mag⁹ aut labo. zc. Septi-
ma est seruitus pedū. de q⁹
bus domino serui⁹ dū ad
pgrinandū pgrim⁹ Isa. xliij
Ducent eam pedes eius lō-
ge ad pgrinanduz. Hoc dē
de anima peccatrice. qz per-
pgrinatio est nō modica pō-
penitētie. Heb. xj. Fide obe-
diuit Abraam in locū exire
quē accepturus erat in here-
ditatē. et exijt nesciēs q̄ iret.
Itē qñ afflictos z captiuos
visitam⁹. Math. xxv. Infir-
m⁹ z in carcere erā et visita-

stis me. zc. Ja. j. Religio mū-
da et imaculata apud deuz
p̄m. h̄ est visitare pupil. et
viduas in tribulatōib⁹ eoz.
Item qñ passionib⁹ z labo-
rib⁹ xp̄i nos conformamus
Job. xliij. Vestigia eius se-
curus est pes me⁹. zc. Itē cū
nō piget nos cuiuslib⁹ labo-
ris. p̄ter xp̄m. Nota de here-
mita quē piguit. p̄lixior⁹ vie-
de cella sua ad hauriendam
aquam de quodā fonticulo
qui ibi erat haurit p̄cul. Qui
dum frequenter rogaret dñm
vt abreuiaret sibi iter vidit
angelum se sequentē z omnia
vestigia eius dinumerātem
Et tūc multo remotius po-
suit cellam suaz q̄ pus erat.
vt plus laboraret z pl⁹ meri-
ti haberet. zc.

De euangelio.

Etendite

a falsis p̄phetis zc.
Math. vij. Legi-
m⁹ de quatuor falsis p̄phetis.
De Balaā Flūeri. xliij. De
p̄beta sene qui decepit aliū
p̄beta. iij. Reg. iij. De Se-
dechia qui fecit sibi cornua
ferrea et decepit Achab. iij.
Reg. xliij. De anticristo qui

Dominica septimā

pseudo propheta dicit. Apoc. xix.
Un̄ vsus. Sunt vates falsi
mūdos. caro. demon. et oīs
Qui docet errorē fideiq; re/
pagula soluit. Igit̄ mūd⁹
iste pmittit nob̄ gaudia vite
p̄ntis. sed decipit in fine sicut
Balaā. qui multa p̄spera p̄/
dixit filiis isrl̄. sed in fine de/
cepit eos p̄ filias madian. p̄
quas intelligere possum⁹ le/
nocinia z gaudia vite p̄ntis
Ec̄c̄s. s. Risum reputavi er/
rores. et gaudia dixi. Quid
frustra deciperis. Deniq; ple/
ne deceptōnis fallacia est in
presenti seculo ridere z gau/
dere. et in futuro lugere et
miserum fore. Contra talē
deceptionē ille verus z ma/
gnus p̄pha noster ih̄s xp̄us
cautos nos reddit. z tā men/
diacē p̄phetiā auertit Jo. xvi
Amen amen dico vobis. qz
plorabit̄ et flebitis vos. mū/
dus autē gaudebit. vos autē
tristabit̄. sed tristitia ve/
stra vertet̄ in gaudiū. Dñs
tanq̄ fidelis medic⁹ ordina/
te p̄cedit. et dat in p̄mis acu/
tas z amaras potōes. z post
modū dulces z mitigatiuas
quia post tribulatōes conso/
lationes infundit. S; mū/
dus econtra z modo prepo

stero agit. sicut histrio b̄ gar/
nello sine de tunica. qui bos
ante ponit quod debuerat
retro esse. z hoc in capite qd
in cauda. Isae. ix. Prophe/
ta docens mendaciū ipse
est cauda. zc. hic est Balaam
Secundus propheta est
caro nostra. que sub preter/
tu necessitatis nos decipit.
et multa habenda predi cat.
nec curat vnde veniat. Poe/
ta. Unde habeas nemo que/
rit. sed oportet habere. Sa/
pientie. xv. Estimauerunt lu/
sum vitam nostram. et con/
uersationē vite compositam
ad lucrum. et oportere vnde
cūq; etiam ex malo acquire/
re. Huius prophete vatici/
nio fiunt fures et latrones
vsurarij et feneratorēs. qui
dum nimis solliciti sunt de
corpe amittunt bona anime
Mathei. xvi. Quid prodest
homini si mundum vniuer/
suz lucretur. anime vero sue
detrimentum patiat̄. Et
quid tam deceptorij z frau/
dulentiuz q̄ corpus pascere
et animam perdere. Poeta.
Summū crede nefas ani/
mam preferre pudori. Et p̄/
pter vitam viuendī perdere
causas. Cause viuendi sunt

virtutes anime. quas tunc p
dimus cum carnalibus de/
siderijs militam? Talis mi
les erat ille dives euangeli/
cus qui induebatur purpu/
ra et bysso et pulabatur quo/
tidie splendide. Sed noster
propheta contra agendum
precipit. Isa. xxiij. Vocauit
dominus ad fletum et ad plan
ctum et ad caluicium et cingulum
sacci. et ecce gaudium et leticia
occidere vitulos et iugulare
arietes comedere carnes et
bibere vinum. etc. Caro est ille
falsus prophetas. qui seduxit
socium suum et reduxit eum
ut comederet et biberet con
tra preceptum domini. Spiritus
noster vel conscientia nostra. est ille bonus
propheta qui seducit ad suggestio
nis carnis sub pretextu necessita
tis. etc. Tertius prophetas est
dyabolus. qui nobis prophetat
dignitates et honores huius
seculi. Matth. iij. Nec om
nia tibi dabo si cadens adora
ueris me. Hic est sedechias
filius iemla qui fecit sibi cor
nua ferrea et dixit ad achab
Ascende in ramoth galaad.
Ramothe interpretatur exaltatum
signum. Galaad acernus te
stimonium. Cum enim dyabolus
aliquem decipit ut fiat exal

tatum signum coacervat ei mul
ta testimonia. nunc de conscientia
propria. nunc de aliena. Agit
enim ut homo de seipso presu
mat. et apud se tacitus dicat
In comparatione illorum et illorum
nobilior sum genere. prestan
tior corpore. sapientior discre
tione. utilior et prospectior stre
nuitate. Adhibet etiam alios
testes defensorum. adulatorum scelerum
et pecunie receptores. mira
tes personas questus gratia In
canonica Jude. Mirantes
id est. mirabiles predicantes.
quod mirabiliter et utiliter de
puderit ecclesie sue in talibus
personis. et sic faciunt eis cor
nua ferrea. ut putent se pene
trare muros ferreos. et om
nia credant per suam industria
posse fieri. Poeta. Nichil est
quod credere de se non pos
sit. Euz laudatur dominus equa
potestas. Nec mirum si dya
bolus nos decipit eo gene
re deceptionis quo ipse dece
ptus fuit. Cum enim diceret
Ascendam in celum. filius ero
altissimo. delectus est in mo
mento. quia spiritus arrogan
tie decepit eum. Deuteron
mij. xvij. Propheeta qui ar
rogantia deprauatus volue
rit. etc. usque ibi. interficietur

Dominica octaua

Quartus ppheta est qui li-
bet heresiarcha. et fidei chri-
stiane destructor qui et anti-
christus vocari poterit. quia
quod christus statuit et pas-
sione sua pfirmavit atq; do-
ctrina. ille reprobaui et dis-
soluit. s. ca. Joh. iij. Omnis
spūs q̄ soluit Jesum ex deo
nō est. sed est antichristus. De
quo audistis quoniam venit
et iam nūc est in mundo. et c.
supple iam nūc est in mundo
p falsam doctrinaz. per ypo-
crisim et fictam religionem
Math. xxiiij. Dulci pseu-
do pphete surgent. et se. mul-
ta q̄ in errorem mittantur
etiā electi si fieri potest. Quō
maxime p magistros errorū
et falsos religiosos fieri oportet.
Unde Grego. in cu. pa.
Nemo quippe ampli⁹ in eccle-
sia nocet q̄ qui puerse agēs
nomen vel ordinē sanctitatis
habet. Delinquentē namq;
hunc nullus redarguere p-
sumit. et in exemplū culpa
vehementer extendit quan-
do p reuerentia ordiis pec-
cator honorat. Noz caput
omniū est antichristus. qui p-
pter fictaz religionem suam
pseudo ppheta vocat. Apo-
cal. xxi. Apprehensa est bestia

et draco et pseudo ppheta. et
hij tres missi sunt in stagnū
ignis et sulphuris ardentis
Per draconē accipere debe-
mus dyabolū. quo antichristus
plenus erit. Per bestia pnci-
pem aliquē ecclesie vastato-
rem et hereticorū defensorē.
Sicut fuit Nero qui ppter
Simonem magum occidit
Petrum et Paulum. Per
pseudo pphetam ipm anti-
christum. qui tunc signis et
miraculis choruscabit.

Dominica octaua.

Ism car

nem vixeritis mo-
riemini. et c. Ro. viij

Licet plurib; modis sm car-
nem viuatur. sunt tñ quatu-
or pncipales scilicet luxuria.
auaricia. gula. lasciuia. Et
he sunt quatuor plage de q̄-
bus dicit Jo helis. s. Eruca
brucus. rubigo et locusta.
Unde Isus. Luxus. auari-
cia. gula. mens lasciuia. Jo-
helis. Hec sunt eruca. bruc⁹
rubigo. locusta. Eruca est
smis nascens in olerē et de
pascens ortorū amenitatem
et pulcritudinē Sic luxuria
nascēs ex carne nra cōsumit